

bajnokokat, 's ki tartó el szántással páruult hideg számításal tette intézkedéseit. Ily kísértett jellemű ember tehette csak, hogy a' Székelyföldre proclamatiókkal Dorschner által beküldött oláhot, csak azért is, hogy a' rossz szellemet hintő föl szóllításnak eszköze merészelt lenni: agyon lövette.

Ily nagy vitézség 's hősies elszántság mellett is kénytelenek voltak a' miéinkek vissza vonulni, a' sokkal nagyobb erő elől 's miután hadi rendben vissza vonult, Eresztevény mellett a' már előre meg erősített helyen tábornok ütött 27 álgyut ki szegzett, 's az okos vezér Gál Sándor el döntő csatát határozott. A' nép hideg borzalommal számítá szent szabadsága, szeretett családja, 's a' szeplőtlen Háromszék vészben forgását, öreg, nő, gyermek egy aránt végső el szántással tömegestől tudult a' lelkész által magosra emelt keresztet szent zászló alá, 's várta a' kaján ellent. De az miután el szántságát észre vevé S. szentgyörgy felé vette utját 's miután azt teljesen ki rabolta, a' honlévők ifjait rabláncra fűzve kökösrre hurcolta, itt ütötte föl undok tanyáját. Ezt megtudva derék ezere desünk 7 álgyut egy csapat katonasággal utánna indított 2 csapatot álgyukkal az erdőre Dálnok fölött el szállított és 10 álgyúval 's igen tekintélyes erővel Csik Tuszánra vonult. 'S el határozta, hogy a' tusnádi szoros a' Székelyekre nézve a' törtenész előtt olyan fog lenni, minő volt a' Spartaiakra nézve a' Thermopillei szoros. Junius 25 én éjjel érkezett ide a' hős ezere des, bátor csapatjával. Vele voltunk mi is, és álmatlanul töltvén éjjünket, reggeli 8 órakor rendeztük a' ránk bizottakat. Tusnádnál lévő táborunkból előörsön van ma egy csapat Málnáson, Bik szádban, és Kásson újfal felé is portyázó csapatunk van. Alig hihetjük még csak szándokát is a' Csikba be törésre.

M. Vásárhely Junius 21e. 1849.

Szíves kedjen a' szerkeztőség, a' haza

nevében, köszönetet mondani lapjában, a' következő ajándékokért.

Müller Jo'sef nemzet őri hadnagy egy szoronyos fegyvert.

Görög Károly nemzet őri százados egy szuronyos fegyvert.

Török János tanár egy katonai vadász fegyvert és egy karabélyt.

Szenkovics Imre címzett hadnagy két darab polgári jó karban álló fegyvert.

Hildebrand Jo'sef nemzet őri hadnagy egy, kakas és vesző nélküli szuronyos katonafegyvert.

Kakasi Gergély ur egy vadász fegyvert, egy örmesteri kardot, átvető szijjuval együt, egy töltény ládát, egy borjut és két szurony tokat.

Ács Lajos egy katonafegyvert. Schaffner Károly egy szuronytalan, hibás álladalmi fegyvert.

N. Ernyei Horváth Ferencz 10 p. f. tot. Helybéli közbírák Bodor István és Nánási György 12 p. ft. büntetés pénzt.

Polgár Soltész István egy töltény ládát. Id. Henter János egy bronz, csinos kardot.

Mind ez ajándékok részint a' helyi fegyvergyárba, részint a' katonasághoz és kórházhoz adattak át.

Kiss Örnagy ur mag bizásából.
Goldner Térhadnagy.

Gál Dani Besztercei kormány biztos tudatja, hogy Földvári György az álladalom számára 2 lö fegyvert és lö fegyver csövet ajándékozott, melyet Dobay al ezere desnek, kézbesített is. Miért is az illető urnak, a hon' nevében hálánkat nyilvánítjuk.

Miután felsőbb rendelet következtében is senki a' nálla szükségtelen fegyverét se ingyen se pénzért bé nem adta: Laforet ur rá akadt egy csomo lándsáre, lévén több fal ágyu, egy másfél f. tos ágyu, avult vas darabok s a t. melyeket lefoglaltatott. Mely eset motozásra kénytetett, melynek eredményje lön, több fegyver részint pénzért, részint ingyen kezünkbe

adása. Azon Honvédben kijött hír, miszerint a' beszercei szászok Urbánnak pénzt vittek volna, nem igaz.

Kérdés 's feleletek.

Kérdés. Szabad e' a' honvédet botozni?

Felelet. Nem, - törvény értelmében. Azonban egy későbbi rendeletnél fogva a' táborok fő vezéreinek megengedtetet, a' körülmények tekintetbe vétele mellett, például csata-síkon vagy hadjáratkor a' törvény szék által kimondott fogsági büntetést, botozással felcserélhetni.

K. Hát még más esetben lehet e' joga valakinek botoztatni?

F. Epen senkinek. És innen mind azok az őrnagyok, századosok kik a' törvényt áthágják álladalmi bünt követnek el. Valamint maga az olly hadbíró is, kit Debrecenből oklevéllel bocsátott ki a' kormány 's még is elő sorolt törvénytelenül botot kér a' bűnösre bűnös maga és nem méltó az álladalom kenyerét enni.

Jégyzés A' honvédeket arról edesgetők zászlóink alá hogy nincs bot. És midőn mi még is ellenkezött teszünk naponta őket meg csaljuk 's a' törvényt is megrontva olly mit teszünk mi mi 's a' t. Például felhozhatnám a' keserű surlodást mely leg közelebről történt a' beszercei burgói táborba.

Vályi s. k.

Tábori tudósítások.

Posonnál a' Magyar országra be tört muszkákat a' magyar tábor diadalmason meg - és szélyel verte 's iszonyu rendtelenségben szaladtak vissza.

Hír szerint Fehér váratt az inség és nyomortól sanyargatott vár őrséggel meg történt az el döntő csata, midőn is a' magyar lobogó fehér vár büszke tornyáról lengeté a' szabadság szent hírét. X

Bemrőlí tudósítás: Junius 24én Dézsen megjelent; az ott lévő 12 ezer em-

bert parancsnoksága alá vevén, az Urbán muszka táborát 25én Somkereig ütze. 26án Besztercét be vette 's az ellenséget Bukovinába vissza kergette. 27én indult 21 álgyuval 's 5000 emberrel a' székelyek segítségére. X

A' Törökök a' határ szélt mindenütt úgy el állották, hogy a' muszka rabló csoport többé vissza nem szökhet, 's oláh ország, többé buvó helye nem lehetvén, reményünk van hogy vitéz had seregünk szuronyán meg török rabló féktelensége.

Junius 27én Kozmásan Zászló szentelés volt Keresztanya volt a' derék ezerekes Gál Sándornő. Táborunkban igen nagy a' lelkesedés.

Az Udvarhely széki mint egy 2500 emberből álló nemzet őrsereg két osztályban indult a' meg támadott Háromszék segítségére. Az egyik a' Hargita sziklái között Junius 29én érkezett Csik Szeredába. Arcokon a' lelkesedés, 's meg támadott ősz hazájok védelmere hidegvérűség ömlött el; a' másik fele többnyire jó lő fegyverrel el látva, a' Rika tövébe örködik Pünkösti őrnagy parancsnoksága alatt szemügyre venni egyszer'smind azt is, hogy Udvarhelyszékre, a' muszka tábor beütése által föl lelkesült szász és oláh rabló esorda be nerontson. Hogy a' szász és oláh ujjonczozást menyire kárhoztassuk a' tapasztalás tanita meg.

X Gimesből többen fegyverestől együtt Moldvába szöktek néhány pedig a' félen eső sötét fenyvenyesebben bujdokálva marhákat rabolnak, 's félig meg nyuzva hagyják az árkok fenekén. Mintegy 6000 szász és oláh ifju soroztatott bé. Mi nagyon jól tudjuk, hogy ez által a' szász és oláh érdeket akarták a' miénkkel azonosítani az ok képzeletökben, midőn valósággal már mint hon polgároknak azonosítva van.

Azon 6000 fegyvert sokkal jobb lett volna a' székelyek között ki osztani, 's most a' Kőkösi hidon nem döröngött volna át az ellenség álgyuja. A' Székely

tábor, mely az agyagfalvi térre öszpon-
tosult, mint egy száz hat ezer emberből
állott, pedig Maros és Aranyas szék az
ellenünk föl támadt oláhság meg zabolázá-
sára sietvén, nem jöhetett a' gyűlésbe.
Ma az Udvarhely széki, Csiki és Három
széki ujjoncokból alakult zászló alyakból
25 ezer lelkes ifju küzd a' szabadság vé-
res mezején. Maros széken az ujjoncozást
meg tiltotta Dobozi ur, ő tán tudja mi-
ért, - 's a' helyett az oláh és tunya szá-
zokat sorozták be.

Elég Székely van még tehát, ki e' ked-
ves kanahánt ha lö fegyvere van, kön-
nyen meg oltalmazhatja a' berontástól, 's
most Csernáton dus kalászáin nem nyeri-
tenének az ellenség menjei. —

Ugy halyuk, hogy a' brassai fellegvár-
ban maradt örségre a' helybéli szászok rá
törték, 's ki menni kényszerítették, de mi-
után Nagy Dani örnagy Toth tüzér had-
nagyal meg labdatsoztatta, nem igen van
kedvök löpor szagolásra.

Moldvai tudositás.

Tölgyesen alol Pressekárnál a' kapun
belöl van 20 Kozák kevés maradványja
özoknak kik Circassia sziklái közé be hatottak
de a' kiket a' hegyi nép fegyvere nagyon
meg gyéritett. Grécesen tanyázzik 1000
gyalog, Pressekáron 2000 kozák. Enyiből
áll itt a' muszka erő.

A' kapun alól lévő kozákok nappal sem-
mi szolgálatot nem tesznek csak alusznak,
's ha föl ébrednek keserves szemmel pil-
lantnak, a' muszka korpa kenyérre, 's
bámulyák a' határvéd feszült erszényjét,
's a' jó kedvet mely arcukon hullamozva
ömlik el. Éjjel löhaton van mindenik 's
azon szunyodozva töltik álmatlan ejjüket.

A' gimesi sánénál is van 12 Kozák föl-
dig erő zeke posztoból készült, de az idő
visszontagságaira panaszló kaputban sétál-

gatnak a' pallisadok megett, 's nézegetnek
át a' hézagokon. Néha néha az ök mod-
juk szerint, de valami semmi miveltsé-
get nem jellemző danákat énekelnek. Kör-
be álnak, 's inkább el keseredve, mint jó
kedvel hányják vetik magukat, hihetön a'
kancsuka magasztos jó tévőségét és földi
istenségét nem csak lélekben, hanem test-
ben is magasztalyák.

Leg ujjabb hir.

A' Vilmos huszárok Udvarhelyig egy
tömegben jöven itt két részre szakadtak,
egy rész a' Hargitán jöven át 28 án Csik
Szeredába érkezett; a' más része a' Rika
felé. Az ellenség késön vette észre, a'
B e m eszit, - mely csak ugyan a' minden
napiság fölött magosan lebeg. Mihest ész-
re vette Nyomulni kezdett Uzon felé 's a'
Székely tábor nyomába követi, - mig Bem
vele szembe áll. No hisz ott lesz egy kaláka.

Dobai al ezerekes Dé'sre vonulván tá-
borával, B e m vette át a' tábort, 's hir
szerént ezt mondá: nezze meg ön én ép'
ezen erővel verem vissza az ellent mi
csak ugyan dicsőségesen meg is történt.

Aztán ezt nevezzük mi derék strategi-
ának. —

Sürgetös közlendöink miatt
Horváth Dani örnagy'
maros széki ujjoncozást tárgya-
zó levelének folytatását fél be-
szakítjuk.

Szerkeztőség.